

ELITISMI

avaintekstit

Matt. 5:43, 44; 1. Sam. 16:7; Matt. 23:13-15; Luuk. 18:10-14; 1. Kor. 11:29-32.

tavoitteet

Nuori:

1. oppii kohtaamaan ennakkoluuloja.
2. tutkii, mitä Raamattu opettaa tekopyhydestä.
3. päättää toimia elämässään elitismia, ennakkoluuloja ja tekopyhyttä vastaan.

materiaalit

Kuusi naamaria (muovia tai pahvia), saksia, nuppineuloja, askartelukartontkia (sinistä, vaaleanpunaista, keltaista ja punaista), isokokoinen avain, Raamattuja, paperilappuja, kyniä, jätösäkki, maalarinteippiä.

johtajalle

On luonnollista, että olemme mieluiten sellaista ihmisten kanssa, jotka ovat "samanlaisia" kuin me itse. Ystävyys syntymisen on nopeampaa ja helpompaa silloin, kun ihmisillä on samat harrastukset, mielipiteet, menneisyys, kulttuuri, kieli tai uskonto. Se voi samalla olla kuitenkin myös vaarallista, koska jos rajaamme elämämme pienelle ryhmälle ihmisiä, jotka ovat samanlaisia kuin me itse, saatamme:

1. menettää mahdollisuuden rikastuttaa ja laajentaa kokemuspäiriämme.
2. pysyä niin "turvassa", että meillä ei ole elämässämme lainkaan haasteita tai mahdollisuuksia oppia mitään uutta.
3. tukahtua kapea-alaisuuteemme.

Matt. 28:19, 20 Jeesus kutsuu meitä olemaan vuorovaikutuksessa kaikkien ihmisten kanssa kaikkialla – ei ainoastaan niiden kanssa, jotka ovat samanlaisia kuin me itse. Kristityt on kutsuttu ymmärtämään, rukoilemaan, rakastamaan, palvelemaan, hyväksymään ja jakamaan evankeliumi ihmisten kanssa. Todellisuudessa ei ole olemassa "ne" vaan pelkästään "me".

lämmittely

A. Valitse kuusi vapaaehtoista oppilasta. Jaa naamarit heille. Pyydä heitä pukemaan ne päälle ja toimimaan niiden esittämän "persoonan" mukaisesti. Esimerkiksi pelle ei ota mitään vakavasti, leijona haluaa tehdä vaikutuksen muihin, seepra näkee kaiken mustavalkoisena, kuningas määräälee muita, apina matkii koko ajan muita jne. Jos et löydä kaupasta naamareita, voit valmistaa ne itse pahvista.

Kun oppilaat ovat saaneet toimia muutaman minuutin ajan, kysele muilta, miltä naamareihin pukeutuneiden käytös tuntuu. Miltä naamareihin pukeutuneilta itsestään tuntuu?

Lue ääneen Matt. 23:13-15 ja selitä oppilaille sana: "tekopyhä". Se on yhdistelmä kahdesta kreikan sanasta, jotka merkitsevät: "naamarin takana". Tekopyhä on siis sanatarkasti ihminen, joka elää elämänsä naamarin takana. Keskustelkaa tekopyhydestä viikon avaintekstien pohjalta.

B. Leikkaa kartongista seuraavia symboleja niin monta, että niitä kutakin riittää kolmannekselle oppilaita: sinisiä neliöitä, vaaleanpunaisia kolmioita, keltaisia "Daavidin tähtiä". Leikkaa kartongista lisäksi yksi punainen ympyrä.

Kun oppilaat saapuvat, kiinnitä heidän vaatteisiinsa jokin symboleista nuppineulalla. Varmista, että kolmea eri symbolia on kutakin suunnilleen yhtä monella oppilaalla. Laita punainen ympyrä yhdelle oppilaista ja anna hänelle samalla iso avain (oppilaan tulee pitää avain piilossa).

Pyydä oppilaita jakautumaan ryhmiin symbolien mukaan. Kerro oppilaille seuraavat ohjeet: "Olette vankeja ja teidät on tuomittu teloitettavaksi seuraavan viikon aikana. Vain se ryhmä, joka osoittautuu selvästi parhaaksi saa jäädä henkiin ja pääse työskentelemään asetettaaseen. Ryhmien sekoittumista ei tulla suvaitsemaan ja jos joku tekee niin, hänen ryhmänsä tuhoetaan en-

simmäisenä. Teidän tulee laatia henkilöinjäämissuunnitelma, mutta muistakaa, että huoneessa on yksi vakooja, jonka tehtävä on ilmoittaa suunnitelmistanne viranomaisille.”

Kuiskaa punaisella ympyrällä merkitylle oppilaalle, että hänen tulee pyrkiä pääsemään ryhmien jäseneksi. Jos he kysyvät häneltä, onko hän vakooja, hänen tulee vastata vain: ”Luottakaa minuun.” Anna jonkun ajan kuluttua ryhmien kertoa, miltä 1) mielivaltainen ryhmiinjako 2) uhan alaiseksi joutuminen 3) punaisella merkitty henkilö heistä tuntui, 4) miksi he antoivat tai eivät antaneet punaisella ympyrällä merkityn henkilön liittyä ryhmäänsä sekä 5) miten he suunnittelivat selvittää parhaaksi ryhmäksi ja pysyä hengissä.

Anna punaisella merkityn henkilön kertoa, miltä hänestä tuntui päästä mukaan johonkin ryhmään tai tulla torjutuksi. Lue ääneen Ilm. 1:17, 18.

Kerro, että punaisella ympyrällä merkityllä henkilöllä oli itseasiassa vankilan avain ja hän olisi voinut vapauttaa ryhmän, joka otti hänet joukkoonsa. Millä tavalla tieto muuttaa tilannetta?

Keskustelkaa siitä, miten ennakkoluulot tai niiden puute auttoi/haittasi toimintaa?

SANAAN UPPOUTUMINEN

A. Valitse vapaaehtoiset seuraaviin rooleihin: kertoja, Jeesus, nainen kaivolla, opetuslapset (useita), sikopaimenet, kaupungin asukkaat (useita). Anna oppilaiden lukea Joh. 4:1-42 ääneen niin, että jokainen lukee oman roolinsa sanat.

Kun olette lukeneet tekstin, pyydä eri henkilöitä kertomaan tunteistaan, reaktioistaan, huomioistaan esittämänsä henkilön näkökulmasta.

• Millä tavalla tilanne oli samanlainen tai erilainen näkökulmasta riippuen?

• Mitä käytännön asioita voi oppia tekstistä ja siinä esiintyvien henkilöiden kokemuksista?

B. Vertailkaa ja keskustelkaa:

- Rukous Matt. 5:43, 44 ja Luuk. 18:10-14 mukaan (kumman henkilön haluaisit mieluummin lähimmäiseksesi? Miksi? Millainen lähimmäinen olet ihmisille?)
- Ihmisen arvio verrattuna Jumalan arviioon. Lue 1. Sam. 16:7 ja 1. Kor. 11:29-32.

keskustelukysymyksiä

Näytä oppilaille jätösäkki ja kysy haluaako joku tulla suljetuksi siihen niin, ettei pysty liikkumaan tai hengittämään. (Älä toteuta!)

1. Miksi joku haluaisi/ei haluaisi tulla suljetuksi jätösäkkiin?
2. Millaista jätösäkissä olisi olla heti sen sulkemisen jälkeen? Entä tunnin päästä sen sulkemisesta? Entä vuorokauden päästä?
3. Mitä säkissä oleva haluaisi? Miksi?
4. Miten säkissä oleminen muistuttaa elitismia tai ennakkoluuloisuutta?
5. Onko suvaitsevaisuus jonkin toiminnan, henkilön tai ajatuksen hyväksymistä tai tukemista?
6. Miten voin ylläpitää järkeviä rajoja ja samalla välttää niiden muodostumista ennakkoluuloiksi tai esteiksi itseni ja ihmisten välille?

lopetus

Pyydä oppilaita kirjoittamaan paperille tapoja, joilla he aikovat tulevalla viikolla auttaa ihmisiä, jotka kohtaavat ylimielisiä asenteita tai ennakkoluuloja.

Päättäkää rukoukseen ja pyytäkää, että Jumala siunaisi oppilaiden tekemät lupaukset ja auttaisi heitä niiden toteuttamisessa.

Dick Stenbakken